

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ŽEMĖTVARKOS PLANAVIMO DOKUMENTŲ VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir registracijos numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
<p>1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017-01-13 išvada Nr. NV-159 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Žemėtvarkos planavimo dokumentų valstybinės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto (toliau – Projektas) (TAP Nr. 17-12; TAIS Nr. 16-5958(2))“ (toliau – Išvada).</p>	<p>1.2. Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 2 str. 6 d. nustatyta, kad žemės paėmimo valstybės poreikiams projektas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka. Žemės įstatymas (37 str.) nustato, kad žemės paėmimo valstybės poreikiams projektas yra žemės valdos projektų rūšis ir nėra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas. Be šio skirtingo reglamentavimo, lieka neaišku, kas įgyvendins žemės paėmimo valstybės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus projekto rengimo, derinimo, svarstymo procedūrų kontrolę bei sprendinių tikrinimą – pagal Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nuostatas (3 str.) tokią priežiūrą lyg ir turėtų atlikti Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerija, tačiau pagal Žemės įstatymo 43 str. 3 d. – priežiūrą atlieka Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba); taip pat neaišku, kas ir pagal kokius teisės aktus turi atlikti tokio teritorijų planavimo dokumento (žemės paėmimo valstybės poreikiams) tikrinimą, taip, kaip tikrinimas suprantamas teritorijų planavimo procese.</p> <p>Atsižvelgiant į įstatymų nuostatų kolizijas, prieštaravimus, sudėtingą žemės valdų projektų rengimo procesų aprašymą (abejotina, ar tos pačios rūšies planams (žemės valdos projektams) turi būti skirtingais teisės aktais tvirtinamos jų rengimo, derinimo, svarstymo, tvirtinimo procedūros), siūlome iš esmės peržiūrėti paminėtus įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus jų tarpusavio derėjimo, aprašomo proceso supaprastinimo, aiškumo (dalyvaujančių institucijų (asmenų) bei jų teisių ir pareigų aiškiu nustatymu) aspektais, kartu sprendžiant ir dėl planų pavadinimų (žemės valdos projektas – net jį patvirtinus, jis</p>	<p>Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šis įstatymas nustato žemės paėmimo visuomenės poreikiams pagrindus, sąlygas ir tvarką Lietuvos Respublikoje, kai ši žemė reikalinga ypatingos valstybinės svarbos projektams įgyvendinti, o to paties straipsnio 2 dalyje – kad šio įstatymo nustatytoms žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūroms Lietuvos Respublikos žemės įstatymo VIII skyriaus nuostatos ir jas įgyvendinantys teisės aktai netaikomi. Kadangi Projektas įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės įstatymo VIII skyriaus nuostatas, todėl nebus taikomas, kai žemė reikalinga ypatingos valstybinės svarbos projektams įgyvendinti.</p> <p>Pabrėžtina, kad tiek Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, tiek teisės aktų, reglamentuojančių tokių projektų rengimą, taip pat Projekto kontekste sąvokos „žemės valdos projektas“ reikšmė nėra tiesioginė, t. y. kad tai yra parengtinis, numatomasis ar negalutinis žemėtvarkos planavimo dokumento tekstas. Pažymime, kad ši sąvoka minėtų teisės aktų kontekste turi visai kitą prasmę ir suprantama kaip iš anksto parengtas žemės sklypo ar kelių žemės sklypų žemėtvarkos planavimo dokumentas, pagal kurį nustatomas žemės sklypo (sklypų) formavimas, pertvarkymas (amalgamacija, sujungimas, padalijimas), konsolidacija ir panašiai. Atsižvelgiant į tai, žemės valdos projektas, net jį patvirtinus, išlieka projektu.</p> <p>Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 37 straipsnio 11 dalyje įtvirtinta nuostata, kad su žemėtvarkos planavimu susiję veiksmai atliekami automatizuotai per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (toliau – ŽPDRIS). Pažymėtina, kad žemėtvarkos</p>

	<p>išlieka projektu, rengiant – iš esmės rengiamas žemės valdos projekto projektas). Žemės planavimo dokumentų kiekis, jų rengimo proceso reglamentavimas, valstybinės priežiūros vykdymas, manome, turi būti peržiūrėtas ir tuo aspektu, kad tas pats subjektas (Nacionalinė žemės tarnyba) gali būti ir žemės planavimo dokumento rengimo organizatorius, ir jo sprendinių tikrintojas, ir tvirtintojas, tokiu atveju proceso skaidrumas, korupcijos prevencija gali likti tik teorinėmis siekiamybėmis. Tuo pačiu siūlome įvertinti, ar žemės valdos projektų tikrinimas, kaip atskira procedūra, apskritai turi būti išskiriamas (atitinkamai keičiant valstybinės priežiūros apibūdinimą), pavyzdžiui, rengiant (tvirtinant) žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektą, reikalingą įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektą, toks tikrinimas įstatyme nenumatomas, be to, ir tikrinimą, ir tvirtinimą atlieka tas pats subjektas.</p>	<p>planavimo proceso efektyvus valdymas ir skaidri šio proceso eiga jau yra užtikrinta nuo 2015 metų pradžios sėkmingai veikiančia ŽPDRIS, kuri leidžia žemės valdos projektų (Žemės konsolidacijos, Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų) rengimo, svarstymo su visuomene, tikrinimo, derinimo bei viešinimo procesus atlikti elektroninėmis priemonėmis.</p> <p>Pažymime, kad pakeisti žemės planavimo dokumentų rengimo proceso reglamentavimą, valstybinės priežiūros vykdymą Išvadoje siūlomu aptarti aspektu jau siūlo Lietuvos Respublikos Seimas, kuris šiuo metu yra įregistravęs ir svarsto Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 32 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1287 ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 16, 19, 20 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1286 (toliau kartu – Įstatymų projektai). Svarstant Įstatymų projektus dalyvauja ir Žemės ūkio ministerijos atstovai, todėl nėra tikslinga žemės planavimo dokumentų rengimo proceso reglamentavimo, valstybinės priežiūros vykdymo Žemės ūkio ministerijai svarstyti papildomai.</p>
<p>2. Teisingumo ministerijos 2016-07-13 raštas Nr. (1.6.)2T-853 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Žemėtvarkos planavimo dokumentų valstybinės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto“.</p>	<p>8. Pastebėtina, jog lieka neaiškos priežastys, kurių pagrindu būtų reikalinga nustatyti Nacionalinės žemės tarnybos darbuotojų atestavimo tvarką. Įvertinant tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 10 punkto nuostatomis, ministras tvirtina ministerijos administracijos padalinių nuostatus ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybų aprašymus, svarstyti, ar nebūtų pakankama, esant poreikiui, specialius žemės valdos projektų valstybinės priežiūros specialistų reikalavimus nustatyti šių specialistų pareigybės aprašymuose. Papildomai siūlytina aprašo 3.5 papunktyje vietoj „Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos“ nurodyti „žemės ūkio ministro“.</p>	<p>Pagal Žemėtvarkos planavimo dokumentų valstybinės priežiūros tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 4 punktą žemės valdos projekto rengimo, derinimo ir svarstymo procedūrų, šio projekto sprendinių atitiktį teisės aktų, reglamentuojančių žemės valdos projektų rengimą ir darančių įtaką šio projekto sprendiniams, reikalavimams tikrina priežiūros institucijos, t. y. Nacionalinės žemės tarnybos, valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau – Specialistas). Žemės ūkio ministerijos nuomone, Specialistas turi atitikti aukštus kvalifikacinius reikalavimus, todėl, kad būtų galimybė tai užtikrinti, Projekte siūloma pareigą – nustatyti Specialistų kvalifikacinius reikalavimus – palikti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministrui.</p>

Žemės ūkio ministras
Giedrius Šapka
2018-06-06